

ZAGOR

Ljudi i vukovi

veseli
četvrtak

cena 230 din.
6g 2c

BONELLI
COMICS

ZAGOR

LJUDI I VUKOVI BR. 68 28. 3. 2013.

mesečno izdanje

autor lika

Guido **NOLITTA**

tekst

Moreno **BURATTINI**

ortež

Joevito **NUCCIO**
Nando **ESPOSITO** &
Denisio **ESPOSITO**

naslovna strana

Gallieno **FERRI**

glavni urednik

Dušan **MLADENović**

prevod

Marija **ĐORĐEVIĆ**

lektura

Snežana **GLIGORJUEVIĆ**

redakcija

Igor **KNEŽEVIĆ**, Igor **MALOVIĆ**

izdavač

GRAFART, Beograd, 011 264 89 43
e-mail: redakcija@veselicevrtak.com

štampa

SEO
UTAMNA

distribucija

BEOKOLP D. O. O.

facebook.com/veselicevrtak
twitter.com/veseli_cetvrtak

Dragi
čitaoci,

Za sva propuštena izdanja edicije Veseli četvrtak, možete se obratiti putem mejla: klubcitalaca@veselicevrtak.com, telefonom: 011 271 0 488, ili ih možete kupiti u maloprodajnim OBJEKTIMA

TRAFIKAT

• u Beogradu, Sarajevska 29 • u Beogradu, Bulevar despota Stefana 74 • u Beogradu, Bulevar despota Stefana 93
• u Beogradu, 27. marta 33 • u Beogradu, Bulevar kralja Aleksandra 199a
• u Beogradu, Cara Dušana 29 • u Beogradu, na Banjici, Crnotravska 7-9
• u Beogradu, Kneza Višeslava 31 • u Beogradu, Ilije Garašanina 1 • u Beogradu, Zdravka Čelara 12 • u Zemunu, Aleksandra Dubčeka 2 • u Zemunu, Prvomajska 10a
• u Zemunu, Kosovska 1 • na Novom Beogradu, u 23. bloku, Milutina Milankovića 34
• na Novom Beogradu, u 45. bloku, Jurija Gagarina 231/III/Ilok 118 • na Novom Beogradu, u bloku 70a, Omladinskih brigada 65, lokal 10 • na Novom Beogradu, u 44. bloku, Gandijeva 148a, lokal 32 • na Novom Beogradu, u 61. bloku, Dr. Ivana Ribara 91v • u Borči, Bratstva i jedinstva 28a • u Novom Sadu, Sutjeska 2 (Spens)
• u Kraljevu, Omladinska 26 • u Šapcu, Masarikova 5 • u Šapcu, Karadorđeva 33
• u Kragujevcu, Milovana Gusića 70, lokal 4 • u Kragujevcu, Kralja Petra Prvog 32
... kao i u STRIPOTEKI DARKWOOD, Lomina ulica broj 5, Beograd.

Do sledećeg broja, redakcija veseli četvrtak

DO SADA OBJAVLJENI NASLOVI KOJE MOŽETE DA PORUČITE:

1. Tajna sumera 2. Teror u muzeju 3. Zamke i otrovi 4. Misteriozno selo 5. Mračne sile 7. Na tragu neprijatelja 8. U džungli Jukatana 9. Grad u močvari 10. Krvave piramide 11. Poslednja Tula 12. Silazak u Maelstrom 13. Razbojnici iz skrivene doline 14. Tron Bogova 15. Lord u Darkvudu 16. Ljudi sa granice 17. Čovek koji je došao sa Istoka 18. Srce i mač 19. Vremne osvete 20. Tamo gde protiče reka 21. Traperi iz Fort Eroua 22. Hijronil 23. Banda razroko 24. Juris Mohava 25. Misipisi 26. Blindirani vagon 27. Pijačkaši 28. Povratak mutanta 29. Vojna pratnja 30. Vatra na klopka 31. Čovek sa dva mozga 32. Indijanska magija 33. Misteriozna dolina 34. Kraljevstvo straha 35. Mrtva šuma 36. Ratnici noći 37. Tajna talismana 38. Indijanci iz prijele 39. Neistražene zemlje 40. Odložena smrt 41. Kameni div 42. Rečni vrkovi 43. Cena izdaje 44. Paklena horda 45. Na ivici vulkana 46. Krv Mohavka 47. Napušteni rudnik 48. Bez milosti 49. Okrutni Havak 50. Do poslednjeg daha 51. Znak zla 52. Gospodar tame 53. Plezent Point 54. Severni povratnik 55. Zagor protiv Mortimera 56. Gusarska pećina 57. Crna krila noći 58. Vampirica Ilenija 59. Krijumčari iz lagune 60. Ormci za Gambit 61. Kauboji 62. Zaustavite džezlat! 63. Divlja zemlja 64. Tamo gde lešinari lete 65. Senke u šumi 66. Pun mesec 67. Tama boje krvi

NASLOVI TRENUTNO U PRODAJI NA SVIM KIOSCIMA:

broj originala **536 ZENITH GIGANTE 587**

naslov originala **Uomini e lupi**

ZAGOR – izdanje prema ugovoru sa

SERGIO BONELLI EDITORE.

Copyright © 2013. Sergio Bonelli Editore.

Licensed through Panini SpA.

Godina izdanja 2013.

CIP Katalogizacija u publikaciji, Narodna biblioteka Srbije
ISBN 978-86-87609-03-7 COBISS.SR-ID 146118668

ENIGMA
veseli
četvrtak

Zagor Odabrane
priče 20,
Zagor protiv Tkača

Tex 37,
Anasazi

Dylan Dog 67,
Neznajac na putu

Dylan Dog
Superbook 22,
Klub strave i užasa

veseli
četvrtak

Martin Mystere 22,
Sedam gospodara
duginih boja

Zagor Specijal 21,
Vračeva grobnica

Mistar No 45,
U kineskim morima

ZAGOR

**LJUDI
I
VUKOVI**

Čovek je čoveku vukodlak

veseli četvrtak

Dok slušamo *Of Wolf and Man*, pesmu Metalike, ovog puta se bavimo čovekovim odnosom prema vuku u našoj mitologiji. Svi znate da mitološko biće vukodlak predstavlja čoveka koji se u noći punog meseca preobražava u vuka ili čovekoliko biće sa vučjim karakteristikama, nadljudske snage, te da se to biće plaši srebra i da mu rane brzo zarastaju, kao što primećujemo i u ovoj Zagorovoj avanturi. Folklorne priče o vukovima i ljudima ostale su nepresušni izvor inspiracije, ali mnoge od njih nisu poznate današnjim ljubiteljima horor tematike, pa ćemo stoga pokušati da makar na trenutak ispravimo ovu nepravdu i ispričamo vam nekoliko priča koje možda još niste čuli, a koje direktno ukazuju na verovanje da se ipak ne radi samo o pričama naših baba, prababa i čukunbaba...

Poznata legenda iz našeg naroda pripoveda da se ova demonska bića okupljaju jednom godišnje kako bi skinula i zamenila svoja krzna (otud umotvorina „Vuk dlaku menja, ali čud nikad“); međutim, osim narodnih predanja, postoje i mnogo opipljiviji dokazi o njihovom postojanju. Vuk Stefanović Karadžić (1787-1864), u „Srpskom rečniku“ iz 1818, napisao je sledeće: „Vukodlak se zove čovek u koga poslije smrti četrdeset dana ude nekakav đavolski duh i oživi ga (povampiri se). Potom vukodlak izlazi noću iz groba sa svojim pokrivanjem preko ramena i davi ljude po kućama i pije krv njihovu. Pošten se čovek ne može povampiriti, već ako da preko njega mrtva preleti kava tica ili drugo živinče prijede; zato svagda čuvaju mrca da preko njega to ne prijede.“ Ako krenemo dalje putem domaće literature, stižemo do „Srpskog mitološkog rečnika“, koji nam objašnjava da je, ako sretnemo vuka u ljudskom obliku – to najverovatnije psoglav, demonско biće opisano kao himera sa ljudskim telom, konjskim nogama i psećom glavom. Imalo je gvozdene zube i jedno oko, poput grčkih kiklopa. Pripovedalo se da živi u kavezima, ili u crnoj zemlji koja obiluje dragim kamenjem ali u kojoj nema sunca. Proždralo je ljude, a čak i otkopavalo grobove kako bi se hranilo njihovim leševima. Ipak, jedan od poznatijih ljudi koji su kod nas govorili na tu temu jeste etnolog i akademik Tihomir R. Đorđević (1868-1944), koji je ranih tridesetih godina prošlog veka napisao ono što se dve decenije kasnije našlo u zborniku SANU: „Mrtvac koji po narodnom verovanju noću ustaje iz svoga groba u našem narodu se različito naziva. Najobičnije mu je ime vampir, a zatim i vampirin, vaper, voper, vopir, lipir, lampir, lampijer, vuk, vukodlak, volkodlak, ukodlak, kodlak, kudljak, vukozlak, vukozlačina, vjedogonja, jedogonja, vidogonja, štrigun, tenac, tenjac, medovina, prikosac, kosac, grobnik, gromnik, lapir, upir i upirina.“

Ono što u ovim navodima prvo upada u oči jeste izjednačavanje pojma vampira i vukodlaka. Austrijski etnolog Fridrih Salomon Kraus (1859-1938) zastupao je teoriju da su u pitanju dva različita pojma, ali Đorđević u pomenutom zborniku takođe navodi: „Ako je možda vukodlak nekad bio nešto drugo, a vampir opet drugo, ta su se dva pojma vremenom tako slika jedan u drugi da je danas nemoguće izdvojiti jedan od drugog“ – i time izjednačava ova dva termina u domaćim zvaničnim spisima, iako je danas nemoguće i pomisliti da se u ovom kontekstu ne priča o dva različita tipa mračnih bića (što je verovatno zasluga pop kulturnih produkata XX veka).

Vuk se, kao simbol u našoj mitologiji, ipak pojavljivao i zasebno, pa tako poznati etnolog Veselin Čajkanović (1881-1946) u svom radu „O vrhovnom bogu u staroj srpskoj religiji“ pominje legendu o starinskom bogu vukova „koji vukove o svome danu sakuplja da bi im podelio hranu“. On zaključuje da je to vučje božanstvo zapravo starinsko srpsko (eventualno i opšteslovensko) božanstvo donjeg sveta. „Njega su kad su Srbi (i Sloveni) primili hrišćanstvo zamenili razni hrišćanski sveci: Sveti Sava, Sveti Arandeo, Sveti Mrata, Sveti Đorđe. To božanstvo, dakle, pretpostavlja se u ljudskom obliku. Međutim, izvesni podaci ukazuju na starije stanje stvari. Prema legendi iz Svirgija, vukove ne saziva božanstvo u ljudskom obliku, nego vuk, jedan naročiti hromi vuk.“ Čajkanović, naravno, piše o Dabogu (Dazbogu, Dajbogu), slovenskom bogu koji daje život Zemlji – jer je bog sunca (sunčeve toplote) i kiše, najvažnijih uslova za opstanak ljudi. Istovremeno, Dabog je bio i bog podzemnog sveta i rodonačelnik Slovena, a kako Čajkanović smatra, i vrhovni bog Srba. Dabog je zamišljen kao starac, odeven u medvedu ili neku drugu životinjsku kožu (kako je tada većina ljudi bila odevena), sa štapom u ruci kojim se pomaže pri hodu jer je hrom. Najčešće je u pratnji crnog psa, odnosno vuka koji je takođe hrom, a često je i na belom konju. Vuk, odnosno pas, predstavlja njegov prvobitni životinjski oblik, koji je, nakon prelaska u antropomorfni izgled božanstva, nastavio da postoji zajedno sa novim oblikom kao najbliži sluga, a neretko i kao izaslanik. Tako su raširena verovanja prema kojima hromi vuk donosi neku vest ili spasava neku grupu ljudi u šumi da se ne izgube. Takođe, u slovenskim predanjima postoji verovanje da je vuk zapravo animistički oblik predaka, što se opet može povezati sa htoničnom težom o Dabogu. Smatra se da su od Dabogovog imena nastali likovi Dabo, Daba i Hromi Daba iz narodnih predanja, koji označavaju zle ljude, odnosno đavole. U XX veku, zahvaljujući vrlo lucidnom i sada već kultnom prevodu, i kod nas se pojavljuje opštepoznati lik Hromog Dabe iz stripova i animiranih filmova produkcijske kuće Volta Diznija. Iako se u originalu ovaj lik velikog medveda ili mačke zove Pit (sa varijacijama: Crni Pit, Veliki Pit, Veliki Zli Pit, Pit Drvna Noga...), mnogi ljudi bi na pomen Hromog Dabe prepoznali upravo njega, a tek neki retki čitalac setio bi se Daboga.

Uživate u stripu, ali se, pre svega, čuvajte vukova...

Ljudi i vukovi

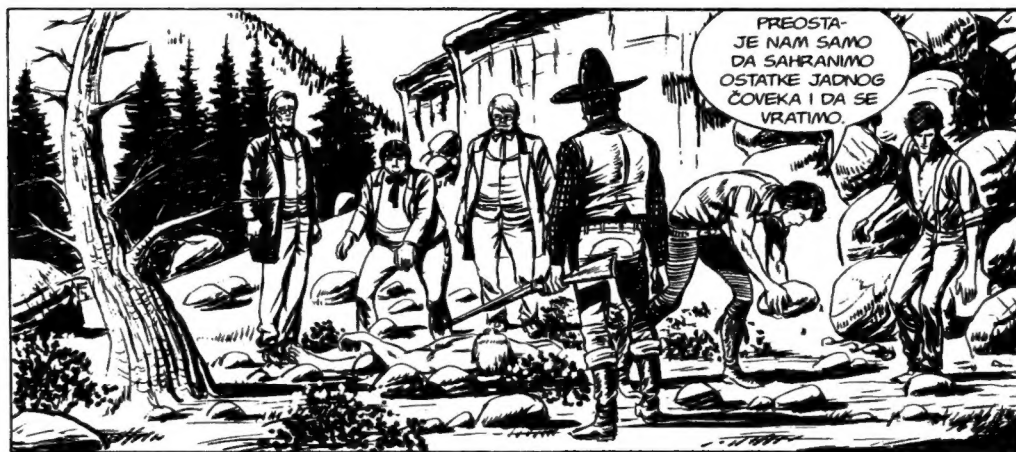
FISE: BURATTINI

CRTA: NUCCIO

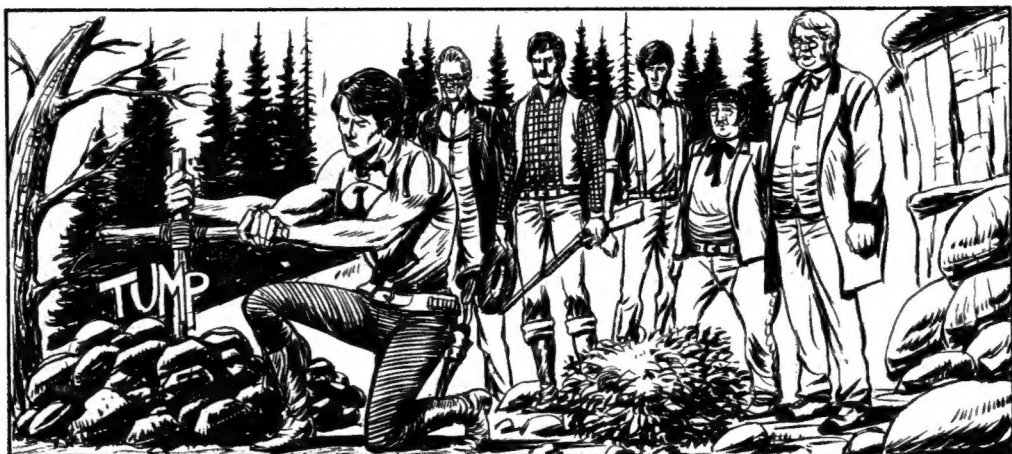
ZAGOR, ČIKO I DOKTOR METREVELIĆ NALAZE SE U EŠER MILU, ZABAČENOM MESTU U PLANINAMA. POZVAO IH JE ŠKOLSKI UČITELJ TERENS KLEMONS, STARI DOKTOROV PRIJATELJ. VEĆ NEKO VREME, MEŠTANI SE PLAŠE VUKODLAKA KOJI UBIJA LJUDE U NOĆIMA PUNOG MESECA. ON NE NAPADA SAMO U ŠUMI, VEĆ ULAZI I U SEOSKE KUĆE. PRVI TRAGOV I ODVELI SU TROJICU LJUDI DO KUĆE DRVOSEČE META RODANA, NA ČIJEM TELU SU OŽILJCI KOJI IZGLEDAJU KAO DA SU NASTALI OD METAKA KOJE JE DUH SA SEKIROM ISPALIO U VUKODLAKA KADA SE PRVI PUT SUSREO S NJIM. MEĐUTIM, LIKANTROP SE IZNENADA POJAVLJUJE I UBIJA META RODANA, ALI I NJEGOVU BRAČU. ZAGOR SE UPUŠTA U TEŠKU BORBU S ČUDОВИŠTEM I, PRE NEGO ŠTO ĆE IZGUBITI SVEST, USPEVA DA GA UBODE NOŽEM SA SREBRNIM SEČIVOM. NAKON ŠTO SU MU PRIJATELJI I DVOJICA MEŠTANA UKAZALI POMOĆ, JUNAK IZ DARKVUDA PRATI KRVAVE TRAGOVE VUKODLAKA I DOLAZI DO MESTA GDE JE ČUDОВИŠTE PALO U PROVALIJU I NA LICU MESTA OSTALO MRTVO...

TAKO JE GRUPA KRENULA NA PUT... ČAK NI ZADOVOLJSTVO ZBOG TOGA ŠTO SU IŠLI KA EŠER MILI DA SAOPŠTE RADOSNU VEST O TOME KAKO SU SADA SVI BEZBEDNI, NIJE MOGLA DA UMANJI NAPETOST KOJA SE OSEĆALA U VAZDUHU.

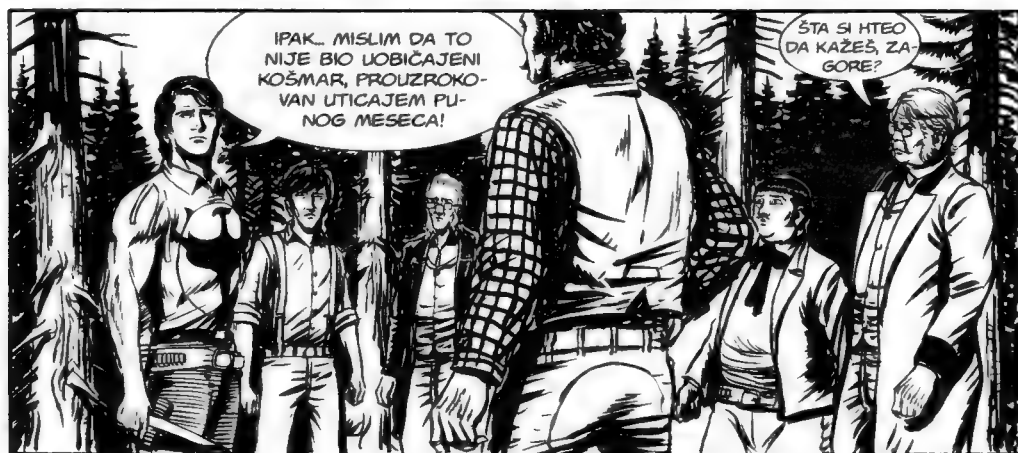

„SVEŠTENIK JU JE SASLUŠAO S NEVERICOM... MEDUTIM, PREPORUČIO JOJ JE DA NIKOM NIŠTA NE PRIČA DOK ON NE ISPITA CEO SLUČAJ.“

„ALI TA TAJANSTVENA OSOBA, PREDMET NJENIH SUMNJI, PRIMETILA JE DA JE DRU NEŠTO POSUMNJALA I DA JE MOŽDA OTKRILA ISTINU.“

„...PA ŠALJE VUKODLAKA DA JE UČUTKA!“

„ZATIM SE ISTO DESILO I SA VELEČASNIM STOUNOM!“

„ALI ISKRSLA JE NEŠTO NEOČEKIVANO... JA SAM SE UMEŠAO!“

„USPEO SAM DA RANIM ČUDoviŠTE PRE NEGO
ŠTO JE POBEGLO IZ CRKVE.“

„ZA SOBOM JE OSTAVILO TRAGO-
VE KOJI SU ME ODVELI DO KUĆE BRAĆE
RODAN!“

„MET, UBIKA SVEŠTENIKA, MOŽDA JE MOGAO DA OTKRIJE NEŠTO NAKON
ŠTO JE POVRATIO LJUDSKO OBLIČJE... A MOGUĆE JE DA BI I NJEGOVA BRAĆA DEREK
I LUJ OTKRILA VAŽNE POJEDINOSTI DA SAM USPEO DA IH ISPITAM.“

„I TAKO... NA SVETLOSTI MESECA, POJA-
VIO SE JOŠ JEDAN LIKANTROP, SA ZADATKOM
DA UBIJE SVU TROJICU BRAĆE.“

„...A VEROVATNO I MENE,
KAKO BI ME SPREČIO DA NASTAVIM
ISTRAGU!“

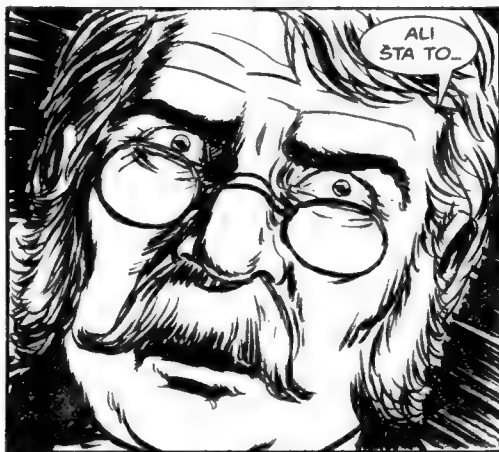

ZA EKSPERIMENTE SU MI BILI POTREBNI LJUDSKI ZAMORCI... ZATO SAM HIPNOTISAO SVAKOG KO JE BIO PODVRGNUT POSTUPKU TRANSFORMACIJE... KAKO SE POSLE ŠTO NE BI SEČAO ONOGA ŠTO SAM MU RADIO!

TAKO SI PRIMETIO DA SU SVI KOJE SI HIPNOTISAO, PRE NEGO ŠTO BI IM DAO SERUM, SLEPO SLUŠALI TVOJA NAREĐENJA ČAK I KADA SU BILI LIKANTROPI!

D-DA... MOGAO SAM DA UPRAVLJAM NJIHOVIM POSTUPCIMA!

„ALI... DESILO SE NEŠTO NEOČEKIVANO... JEDAN OD MOJIH ZAMORACA, PASTIR ELIOT, NIJE REAGOVAO NA HIPNOZU.“

„IZMAKAO SE MOJOJ KONTROLI I UBIO FARMERA DARIJUSA. ZATIM JE POKUŠAO DA NAPADNE NJEGOVOG GAZDU DŽONATANA KOJI JE POSLE U SELU SVIMA ISPRIČAO PRIČU O ČUDOVISTU!“

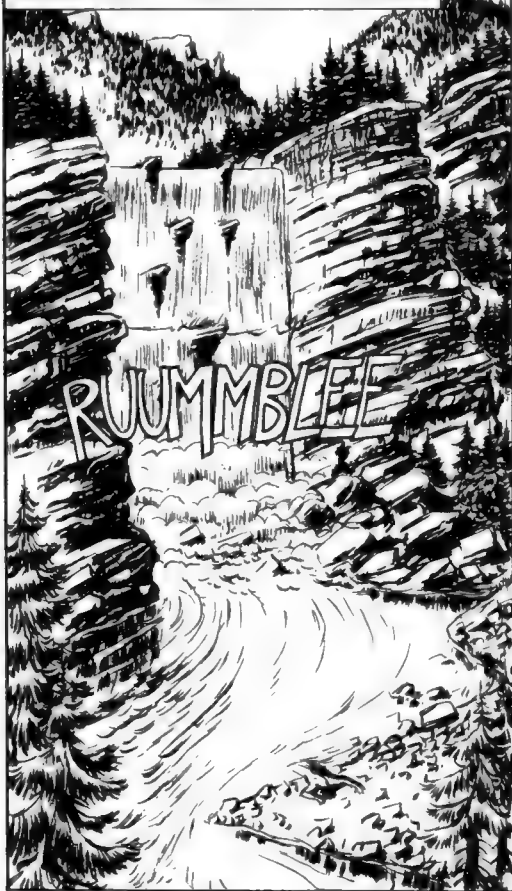
„NADAO SAM SE DA ĆU OPET MOĆI DA USPOSTAVIM KONTROLU NAD TRANSFORMISANIM VUKODLAKOM... KADA JE SLEDEĆI PUT BIO PUN MESEC, OPET SAM POKUŠAO... NISAM USPEO, PA SU SE POJAVILE JOŠ DVE ŽRTVE... TAKO JE U EŠER MILU ZAVLAĐAO UŽAS!“

KADA SU SE POJAVILI PRVI ZRACI SUNCA...

Jezero Hjuron

PIŠE: BURATTINI
CRTAJU: ESPOSITO BROS

BEJ SITI, MALA LUKA
NA JEZERU HJURON...

DODAV... PROKL... NESR...
KASNO SAM SE SETIO, TREBALO
JE DA SE UKRCAM NA
BROD ZAJEDNO SA
ZAGOROM!

TOC

PLAŠEĆI SE DA
ČU SE DOSAĐIVATI
TOKOM DUGE FLOVIDBE,
IZMISLIO SAM DA PATIM OD
MORSKE, TO JEST JE-
ZERSKE BOLESTI!

ZA TO VREME...

BURAD JE
PUNA PETROLEJA...
AKO BI SE RAZBILA NA
PALUBI, TO BI MOGLA DA BU-
DE MNOGO OPASNO, PORED
TOGA ŠTO BI BILA NANE-
TA VELIKA ŠTETA!

WV

WOOOOSSSHHHH

ZATO BI
TI BILO BOLJE
DA ODMAH UGASIŠ
TU PROKLETU CI-
GARETU, ŠNAJ-
DERU!

IDI DODAVOLA, HA-
BERDE... IZ OVH BURIČA
NJE ISCURELA NIJEDNA
KAP PETROLEJA!

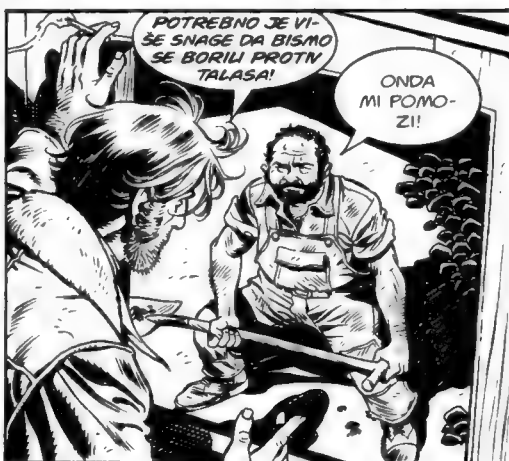

NAMENJE-
NI SU ZA AGEN-
CIJU U LEJK
SPURU?

DA... AGEN-
CIJU I DVA VOJNA
GARNIZONA NA ZA-
PADNOJ OBALI JEZE-
RA STALNO SNAB-
DEVAMO PETRO-
LEJOM.

VALDEZE...
UBACI JOŠ MA-
LO UGLJA!

POTREBNO JE VI-
ŠE SNAGE DA BISMO
SE BORILI PROTIV
TALASA!

ONDA
MI POMO-
ZI!

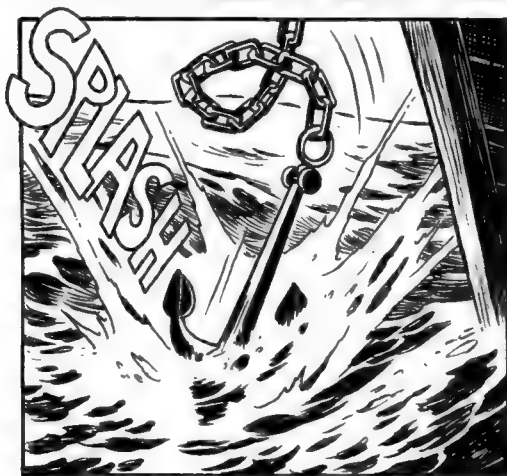

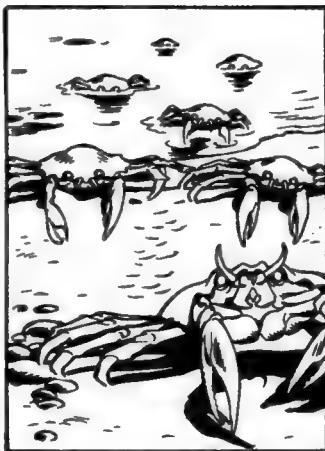
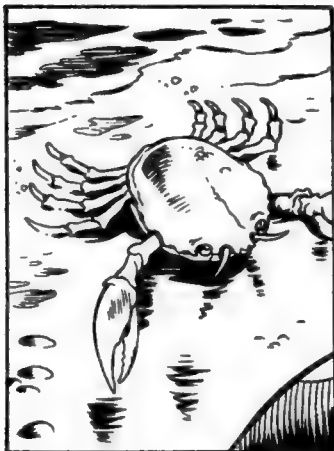

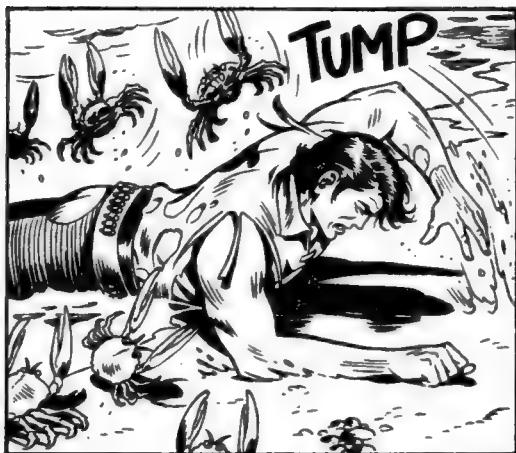

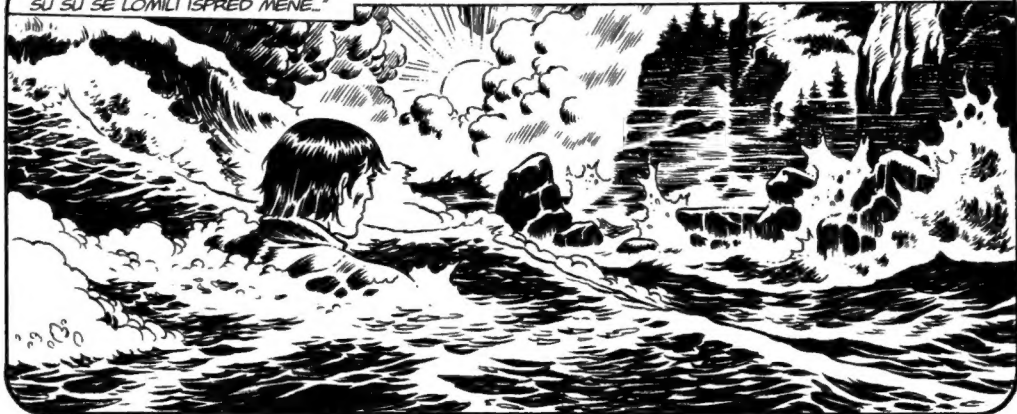

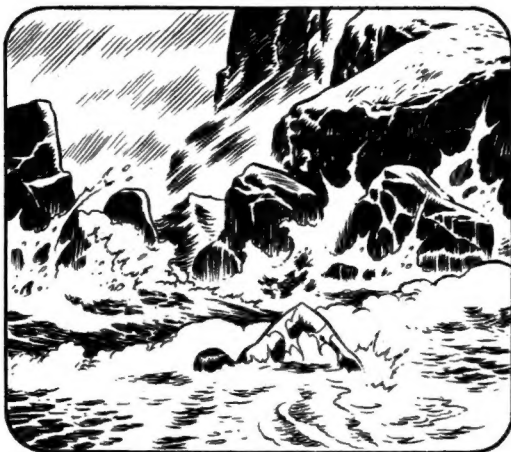

„KADA SE POJAVILA SVETLOST DANA, UGLEDAO SAM CRNU LINIJU OBALE I MLAŽEVE BELIH TALASA KOJI SU SU SE LOMILI ISPRED MENE.“

„ZNAM DA SAM POČEO DA PLIVAM U PRAVCU OBALE...“

„DALJE SE NIČEGA NE SEĆAM!“

U SLEDEĆEM BROJU:

U potrazi za Zagorom

cena 230 din.
CETC

DYLAN DOG

BONELLI
COMICS

OCTOBER

12

MONDAY

OCTOBER

12

MONDAY

OCTOBER

12

MONDAY

OCTOBER

12

MONDAY

OCTOBER

12

MONDAY

OCTOBER

12

MONDAY

veseli
osvetli
DAN LIKANTROPA

RRRGH

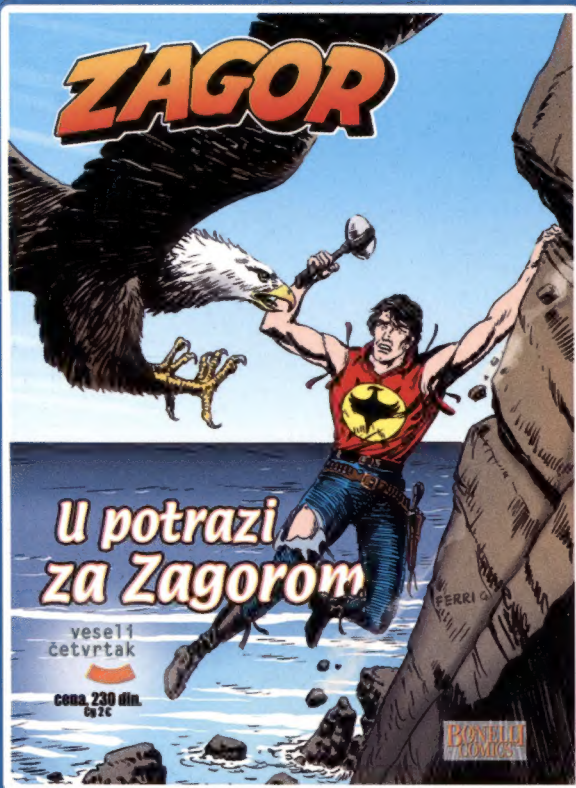
Br. 68

AAAAHHH!

CRASH

OD IDUĆEG ČETVRTKA
NA KIOSCIMA

Br. 69
od idućeg
meseca na
kioscima

